

Wychodził we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 zł. 48 kr., na pocztownie lwowskim 5 zł. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zł. 56 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolonce (drukien garmon) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. m. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrobowane miejsca zajmą. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Czwartek

N^{ro} 135.

16. listopada 1843.

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Portugalija: Pogłoska o zmianie ministrów.

Hiszpanija: Akt ministrów we względzie pełnoletności Królowej Korteżom udzielony. — Miasto Leon poddaje się, a Vigo rozwija chorągiew powstania.

Anglija: W. książę rossyjski Michał opuszcza Angliję. — Ministeryjalna gazeta *Standard* o odwiedzinach księcia Bordeaux. — Cel repealistów na ostatniem posiedzeniu, dokładnie przez O'Connella wytknięty. — Ciągłe wysyłanie wojsk do Irlandyi.

Francyja: Zjazd legitymistów francuzkich do Londynu. — Lord Brougham w Paryżu.

Szwajcaryja: Rządy Solury i Argowii przystępują do oświadczenia się kantonu Zurich przeciw kantonowi Lucern. — Wielka rada kantonu Szwycy żąda przywrócenia klasztorów argowskich.

Grecyja: Proklamacyja rady ministrów. — Ukończenie wyborów do nastąpić mającego nowego zgromadzenia narodu. — Stanowisko stronniectwa.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Sada-góry. — Z Wiednia.

Dodatek nadzwyczajny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalija.

Pisma londyńskie zawierają wiadomości korespondencyjne z Lizbony pod dniem 24. października. Mówiono tam głośno o zmianie gabinetu; to jest, że książę Terceira, baron Tojal i pan Falcão wystąpią z ministeryjum, i że tych ministrów zastąpić mają książę Palmella, hrabia Villareal, pan Carvalho i generał Vasconcellos.

Powrót Królowej do Lizbony z prowincyi Alentejo zapowiedziano na dzień 1. listopada.

Hiszpański ambasador przy dworze portu-

galiskim pan Aguilar, został panem Carner zastąpiony.

Hiszpanija.

Następująca jest treść (nadmienionej w naszej przeszłej Gazecie) propozycyi, którą rząd tymczasowy dnia 26. października przedłożył Korteżom, pod względem ogłoszenia Królowej pełnoletnią: »Gdy tymczasowy rząd podług wyraźnej i wszechwładnej woli narodu wziął w ręce wodze rządu, było najpierwszą jego powinnością poznać i ocenić spólny sposób myślenia prowincyj. Hiszpanija zniszczyła władzę państwa, której dni były policzone, i zamysliła ją z korzyścią dla społeczeństwa zastąpić inną — poważaną, trwałą i mocną w obrębach konstytucyi. Tak pojmowali skład rzeczy prawi i rozsądni patryjoci; tak doradzało niebezpieczeństwo przykrego położenia; tak zdawała się nakazywać nieodzowna potrzeba, aby na odstępującej od powszechnego prawidła władzy — na tém dziele konieczności i zmiany — pieczęć prawności wyciśnięto. Wśród tak trudnych okoliczności, nie zbywało na żywiołach oporu i niezgody. Rząd chociaż przekonany, że jedyny środek zbawienia, podług objawionego powszechnego przekonania znaleźć można tylko w ogłoszeniu pełnoletności naszej Królowej, wstrzymywał się jednak od przywłaszczenia sobie prawa w wyrzeczeniu tego ogłoszenia, bądź dla tego, że wiedział, iż niedaleka jest ta chwila, w której dotyczący akt pod rozstrzygnięcie prawnej władzy ma być przedłożony, bądź dla tego, aby ogłoszenie pełnoletności otoczyć mógł tą uroczystością i temi rękojmiami, jakich tak wielka, ważna i bogata w swoje skutki czynność wymaga. Rząd uznał za rzecz stosowną, solenną tę ceremoniję odbyć dnia 8. sierpnia w pałacu itakową do protokołu wciągnąć. Postanowienie to wyrażało sumienną myśl rządu, a oraz także wolę narodu, o ile takową rząd zrozumiał; takowe pocieszało tą nadzieją, że kraj nie będzie już dłużej na

zmiany nowych, przemijających, bezsilnych władz wystawiony; zastrzegano Korteżom, tym prawdziwym reprezentantom naczelnictwa narodu, jeden z najdroższych ich przywilejów. Niebezpieczny i nieprawny byłby wszelki inny wykład woli narodu: oddając ojcom kraju dotyczącą kwestyję pod rozstrzygnięcie, nie mogła się takowemu żadna partya w rozsądny sposób i z nadzieją pomyślnego skutku sprzeciwić. Gdyby zaś rząd (bez ogródki) ogłosił był pełnoletność Królowej i zaraz rozpoczął wykonywać królewską władzę bez złożenia wprzód w gronie senatu przepisanej przez konstytucyję przysięgi, tedy dałby zgubny powód do dwuznacznego wykładu, który po wszystkie czasy mógłby za sobą najsmutniejsze skutki ciągnąć, a to tęp bardziej w tej chwili, w której namietność, żądza, chciwość sławy i niedowierzanie niepokoją wszystkie umysły i całe państwo narażają na gwałtowne wstrząśnienia. Szczęśliwy dzień, zapowiedziany zwołaniem Korteżów, upragniony od rządu z patryjotyczną troskliwością, pożądany od wszystkich prawych obywateli, dzień zebrania się Korteżów na rok 1843 przyszedł nareszcie. Rząd tymczasowy pospiesza zdać Korteżom sprawę, nietylko ze wszystkiego, co uczynił pod względem pełnoletności Królowej, ale nawet z tego, co w powszechnym interesie dla pomyślności kraju za stosowne uznał. Niezbite dowody zatwierdziły to przekonanie, które rząd dnia 8. sierpnia objawił. Przedewszystkiem na uwagę zasługuje, w jaki sposób przyjęły prowincyje oznajmienie zamiarów rządu. Ani jeden głos nie powstał przeciw zapowiedzianemu ogłoszeniu pełnoletności — nawet pośród zapamiętałości tych, którzy się zbuntowali. Tak wielkiem jest uszanowanie, uzasadnione na powszechném uczuciu narodu, który swoje niewinną Królowę, uważa za najbezpieczniejszą rękojmię narodowego szczęścia, za najdroższy zakład zdobytego pod chorągwią wolności po okrutnych wojnach pokojn. Niezliczone kandydatury wyborów, w których ogłoszenie pełnoletności położono za warunek nowym deputowanym i senatorom, są niezaprzeczonym dowodem, że ten akt powszechne uznanie i przyzwolenie uzyska. Zdrowy rozum Hiszpanów nie pozwalał obierać innej drogi. Wszak kraj widział na własne oczy, jak smutny owoc wydaje przemijające wykonywanie najwyższej władzy, jak nieszczęsne skutki wynikają z dumy bez granic, i dojrzewają w cieniu małoletności. Byłoby to rozsądnie wystawić się teraz na nowe, jeszcze bardziej niebezpieczne, osobiste walki? — na walki, w którychby reprezentanci narodu nadaremnie swój

patryjotyzm rozwijali, podczas gdy kraj usilnie od nich żąda, aby mocny, to jest ściśle prawny i bezstronnie sprawiedliwy rząd ustanowili. — Mielizbyśmy powtórnie zapuszczać się w rozliczne dyskusyje nad kwestyją czy jednego rejenta, czy dwóch lub trzech ustanowić wypada; w rozbiory, czy rejencyi zupełne lub ograniczone zawiadywanie przyznać należy; czy ma być odpowiedzialną lub nie; — mielizbyśmy na nowo wdawać się w walkę niewyznaczonych od nikogo spótzawodników o rejencyję? A to wszystko na kilka miesięcy? Oby opatrność i nasz zdrowy rozum Hiszpaniję od tej podobnej klęski ochroniły! Rząd, przenikniony tym sposobem myślenia, przekonany, że senatorowie i deputowani, jako wierni tłumacze publicznej woli, takowy podzielają, ma sobie za powinność oświadczyć urzędownie Korteżom, iż sądzi, że nadeszła chwila, aby Królowę Izabelę II. pełnoletnią ogłosić. Madryt dnia 26. października (podpis.) Joachim de Frias, Mateo Miguel Ayllon, Francesco Serrano, Fermin Caballero. — Propozycyja ta odczytana przez prezydenta rady ministeryjalnej Lopeza na kongresie, słuchana była z jawnym wyrazem stanowczego zadowolenia. (Tymczasowy) prezydent, Bertrand de Lys, oznajmił, aby pomienioną mocyję ministrów przedłożono sekcycjom kongresu dla mianowania komisji; komisya weźmie tę propozycyję rządu pod rozpoznanie, a potem przedłoży sprawozdanie. Przystąpiono do złożenia sekcji za pomocą losowania; każda sekcya złożona jest z piętnastu członków. O godzinie pół do czwartej zamknięto posiedzenie. — W senacie, który się pod przewodnią pana Onis ukonstytuował, i teraz już liczy 55 obecnych członków, przedłożył dnia 26. października minister spraw zagranicznych takiz sam wniosek jak na kongresie. I senat odesłał do komisji pod rozpoznanie wniosek ministrów, by Królowę Izabelę II. pełnoletnią ogłosić.

Podług wiadomości z Madrytu pod dniem 27. października, mianowana przez kongres komisya do rozpoznania powyższej propozycji celem ogłoszenia pełnoletności Królowej, złożona jest z pp. Martinez de la Rosa, Isturiz, Olivano, Gonzales Bravo, Quinto, Posadaherra i Madoz. Pan Martinez de la Rosa mianowany jest prezydentem a pan Gonzales Bravo sekretarzem tej komisji. — Pan Olozaga przybył d. 27. wieczorem do Madrytu.

Przez Perpignan otrzymano wiadomości z Katalonii po dzień 27. października. Gerona jeszcze się nie poddała; Prim oblega to nie-

szcześliwe miasto, i nie może pokonać zaciętego oporu *Amettlera*. Powstańcy w Barcelonie nie przestawają rzucać bomb i granatów do leżących w ich okręgu baterij. Mianowicie do Gracia i Barcelonety. Dnia 24go października rzucono 270 bomb i granatów do Barcelonety; mówią, że straszne jest spustoszenie, które te kule zrzuciły.

Przez Londynu dowiedziano się, że w Vigo, dokąd się udał generał *Iriarte*, jeden z stronników *Espartera*, dnia 24. października, przeciw tymczasowemu rządowi w Madrycie wybuchło powstanie; miasto podług ostatnich wiadomości zostawało w ręku gwardji narodowej, na której czele stał *Iriarte*. Między milicyją miejską a garnizonem zaszła utarczka.

W Leon przywrócono znowu spokojność; podług raportu jenerałnego kapitana ósmego wojskowego dystryktu uznali buntownicy tymczasowy rząd w Madrycie.

Moniteur z dnia 3. listopada zawiera następujące telegraficzne wiadomości z Hiszpanii: 1.) *Barceloneta* dnia 29. października. Dwa parostatki z Tarragony wysadziły na ląd tysiąc ludzi piechoty. — Jenerałny kapitan posyła do Gerony amunicyję obłąńczącą. — Bateryje z miasta i warowni nie rozpoczęły ognia na nowo. — 2.) Wojsko Królowej weszło do miasta Leon. Wszyscy przewodzcy buntu uciekli. 22

Wielka Brytania i Irlandyja.

Z Londynu dnia 3. listopada. Wielki Książe Michał rosyjski odplynął wczoraj do Woolwich na oddanym pod jego rozkazy parostatku *Black Eagle* do Rotterdamu. — Pan *Berryer* zabawiwszy wczoraj przez kilka godzin w mieście, w którymto przeciągu czasu, był u kilku członków wysokiej szlachty na odwiedzinach, udał się zaraz do Alton Towers do hrabiego *Shrewsbury*, u którego książe *Bordeaux* jutro jest spodziewany.

»Wizyta księcia *Bordeaux*,« mówi ministerjalny dziennik *Standard* »jest wypadkiem, do którego żadnemu Anglikowi ani na myśl nie przyjdzie przywiązywać jaką kwestyję polityczną. Wszakże za granicą, jak się zdaje, znajdują się partyje, które z innego stanowiska tę rzecz uważają, a my pamiętając o nadużyciu otwartej angielskiej gościnności dla *Don Karlosa* i księcia *Ludwika Napoleona*, nie możemy pominąć milczeniem cudzoziemskich podejrzeń co się dotyczy celów i zamiarów tych osób, które tak są zaślepione, że

wierzą w drugą restauracyję za pomocą *O'Connella* i jego irlandzkiej brygady. Dla tego oświadczamy raz na zawsze, imieniem angielskiego narodu, że u nas nie ma żadnych sympatyj do partyi dynastji, która słusznie wykluczoną została. Oświadczamy z wyższych i jawniejszych powodów, że, gdy naród francuzki obrał sobie dom Orleański, i gdy Francyja pod mądrym kierunkiem Króla, którego sobie obrała, znajduje się w takim stanie pomysłności, jakiej w dziejach jej nie ma przykładu, tedy jesteśmy obowiązani, protestować przeciw wszelkim usiłowaniom, któreby nasz kraj w widownię intryg zamieniały, aby niemi zakłócić pokój sąsiedzkiego narodu, z którym w najściślejszych przyjacielskich stosunkach zostajemy. Żalby nam było, gdybyśmy tą uwagą z naszej strony przeszkodzili podróży jakiego młodego szlachcica, którego do naszego kraju sprowadziła może tylko pochwały godna ciekawość, a która dla nas tylko pochlebna być może, ale wyznajemy z drugiej strony, że my chętnie przychylimy się także do żądań francuzkiego narodu, i o ile to jest w naszej mocy, udaremuiać będziemy wszelkie usiłowania niektórych naczelników partyi legitymistowskiej, zamysławającej teraz uzupełnić klikę, która osobę hrabiego *Chambord* otacza. Z tego oświadczenia dziennika *Standard*, które jak się zdaje z wyższych źródeł pochodzi, można sobie wyobrazić, jakie przyjęcie czeka księcia *Bordeaux* w Londynie.

Na tygodniowym zgromadzeniu towarzystwa repealistów, w Dublinie dnia 30. października, które się znowu w sali pojednania odbyło, odczytał pan *O'Connell* znany list katolickiego arcybiskupa z *Cashel*, dr. *Slattery*, którego potem za członka towarzystwa przyjęto. Późem pan *O'Connell* złożył do kasy różne datki od repealistów, a między temi wexel na 100 funtów szterl. z *Quebek* w Kanadzie. Agitator korzystając z tej sposobności oddał zupełną sprawiedliwość kolonialnemu ministrowi panu *Stanley*, z powodu jego postępowania w Kanadzie, która własne ciało prawodawcze i zupełną kontrolę nad swemi własnymi sprawami otrzymała. »Kanada«, rzekł on, »utraciła wiele z swoich praw przezto, że dla utrzymania takowych nierozsądnie bunt podniosła. Irlandyja domaga się również prawa własnego ustawodawstwa, ale nigdy ona nie przystąpi do rebelii, a ten kontrast będzie tém bardziej uderzał w oczy, że dla buntowniczej Kanady zezwolno wolne instytucyje i miejscowy parlament, podczas gdy w Irlandyi, która się nie buntowała, nie chciano nawet

jéj zażaleń wziąć pod rozpoznanie.» — Następnie pan O'Connell przedłożył zgromadzeniu list, który pan Józef Sturge napisał do irlandzkiego towarzystwa repealistów. W liście tym wyrażono: że, aby w Anglii uzyskać sympatyję dla repealistów, wypada jasno i dokładnie przedstawić angielskiemu ludowi zamiary tegoż towarzystwa. Pomieniony list, nad którym p. O'Connell obszernie się rozwodził, spowodował go do zaproponowania towarzystwu następujących rezolucyj: 1) Skutek i zamiar odwołania unii zależą od zaprowadzenia parlamentu w Irlandyi, który powinien mieć zupełną ustawodawczą kontrolę nad sprawami irlandzkiego narodu. 2) Podstawa odwołania unii narodu zależy i ma zależeć od nieprzerwanego związku Irlandyi z Wielką Brytanią za pośrednictwem wspólnej ich Monarchini, Królowej Wiktoryi i jéj dziedziców i następców, i przez niewątpliwie tak ich, jako też królewskiej korony przywileje, w pokoju i wojnie. 3) Dalszą podstawą odwołania unii narodu ma być zupełna równość praw obywatelskich i, swobód wszelkiego rodzaju między wszystkimi chrześcijańskimi sektami i wyznaniem wiary, jakkolwiek bądź takowe zwąć się mogą; a parlament irlandzki nie powinien wcale mieć władzy wydawania jakiegokolwiek ustawy przeciw obywatelskim prawom i swobodom jakiegokolwiek bądź osoby albo jakiegokolwiek bądź stanu z powodu jego wiary albo jego religijnego przekonania. 4) Powyższe rezolucyje mają być przesłane do pana Sturge z wezwaniem go, aby skreślił dokładnie, jakie oprócz atrybutów przywilejów królewskich, są inne przedmioty, które dobra połączonego królestwa się dotyczą. — Zgromadzenie przyjęło powyższe rezolucyje z oklaskami.

Gazeta *Times* donosi z Dublina pod dniem 26. października, że tam bynajmniej nie wiadać tego wielkiego ruchu, o którym tak wiele mówiono i pisano, chociaż zaprzeczyć nie można, że przystąpienie pana O'Brien nadało agitacyi większą sprężystość. Najbardziej dziwią się tu tym nieustającym uzbrojeniom wojskowym, których nie pojmujemy zamiaru, zwłaszcza gdy ostatnie wypadki dowiodły dość jasno, że zwyczajna władza ustawy bez wszelkiej dalszej pomocy dostateczna jest do przytłumienia wszelkiego rozruchu. Codziennie wysiada na ląd nowe wojsko, które po kilkogodzinnym odpoczynku niezwłocznie w inne części kraju odchodzi, a dalsze posiłki są jeszcze spodziewane. W Dublinie zawięra rząd kontrakty o kupno niektórych wielkich gmachów

dla umieszczenia w nich żołnierzy i wszędzie zgromadza wielkie zapasy amunicyi.

Dnia 1. listopada, jako w dzień ostatnich wiadomości z Irlandyi, oczekiwano tamże z wielkiem natężeniem dnia następnego, w którym w Quensbench sądowe kroki przeciw O'Connellowi i jego spółobwinionym rozpocząć się miały. Czego się już dawno domyślivano, to się potwierdza, rząd nie będzie nawet żądał osobnego sądu przysięgłych, jak z początku zamysłano, lecz tylko adwokat jenerałny każe sobie podać wielki spis przysięgłych miasta Dublina i w zwyczajny sposób każe z nich obrać sąd przysięgłych.

W Walii niezadługo już wszystko do pokoju i porządku powróci. Uznano winnym jednego z buntowników, a ztąd poszło, że i drudzy przyznali się do winy; przytém połączona z łagodnością surowość sędziego, i przedsięwzięte rozpoznawanie publicznych zażaleń, rozpoczęte w tym samym dniu, w którym przeciw buntownikom wytoczono proces, przyprowadzi spieszno ten pożądany cel do skutku.

Dziennik *Dublin Packet* mówi pod względem sądowicznego procesu, który przeciw O'Connellowi i jego spółoskarżonym wytoczono: »Wiemy, że wszystko uczyniono, co tylko uczynić się dało dla zwiększenia prześladowania, i że wymierzony cios z wielkim zamachem zadany będzie. Jeżeli w Irlandyi znajduje się jaka osoba, mniemająca, że rząd zaprzestanie prześladować sądownie, tedy zaręczamy jéj, że się rzeczy mają przeciwnie. My wyglądamy dnia 2. listopada, jako pierwszego dnia posiedzeń kwartalnych z tą pewnością, że prawnicy korony zajmą swe stanowiska i że bitwę konstytucyi stażać będą. Następnie słusznie sądzić możemy, że sądowa procedura, pomimo wszelkich usiłowań spiskowych, którzyby bardzo chcieli system zwłeczenia przyprowadzić do skutku, na najbliższém posiedzeniu kwartalnym się rozpocznie. Na wszelki sposób pozwolono im długi termin, ale ich dni są policzone, a ich przesilenie już się zbliża.

Francyja.

Z Paryża dnia 2. listopada. W krótkim czasie zgromadzi się w Londynie kongres zupełnie legitymistowski. W Faubourg St. Germain daje się spostrzegać ruch nadzwyczajny i wszędzie biegają spisy tych osób, które zaproszenie od księcia Bordeaux otrzymały. Wiemy już, że w pierwszym szeregu osób zaproszonych stoi nazwisko wicehrabiego Chateaubrianda. Atoli zdrowie jego zdaje się być tak osłabione, iż zmuszony był napisać list do księcia

Bordeaux z uniewinnieniem, że niemoże przychylić się do jego zaproszenia. Przeciwnie zaś pan Berryer odjechał już wczoraj do Anglii, dla złożenia księciu Bordeaux swego uszanowania. Zresztą arystokracja angielska i legitymiści francuzcy zawsze jeszcze czekają z napięciem, czy Królowa Wiktoryja przyjmie bądź księcia Bordeaux na uroczystym posłuchaniu. Z powodu tej niepewności skłoniono tegoż księcia, by przed swoją podróżą do Londynu zrobił pierwój do Szkocyi wycieczkę. Zamysłają bowiem użyć czasu podczas tej wycieczki na rozpoczęcie układów z angielskim dworem. Jednakże domyślają się, iż królowa Wiktoryja odmówiła już uroczystego posłuchania, i że Jej królewska Mość zezwoli na przyjęcie hrabiego Chambord na małym posłuchaniu.

Dzisiaj przybył lord Brougham do Paryża. Mówią, że podróż tego sławnego prawnika za nadejściem zimy jest środkiem przeczności z jego strony, gdyż przez swą zapalczywość, z jaką się wyrażał przeciw repeali-
stom irlandzkim, postawił się teraz w nieco przykre położenie w Anglii. Porady jego miały najszczególniej przyczynić się do tego, że torysowskie ministerjum przeciw O'Connellowi sądownicze prześladowanie rozpoczęło.

Z zadziwieniem spostrzeżono, iż od dwóch miesięcy wypłata z kassy oszczędności stoi na równi z kwotą wpłynioną, a nawet ją przewyższa. To się nie wydarzyło od czasu założenia tego instytutu, wyjąwszy w czasie znanego przesilenia przy końcu roku 1840.

Szwajcaryja.

Z Zurychu dnia 31. października. Rządy w Solurze i Argowii złożyły rządowej radzie w Zurychu za przesłanie noty do rządzącego kantonu Lucerny swoje podziękowanie. Obadwa zgadzają się na to, że do powinności Zurychu, jako przyszłego rządzącego kantonu należy zwołać Staay, jeźliby kanton Lucern przy tém stanowisku obstawał, któreby integralność Związku i utrzymanie pokoju na niebezpieczeństwo wystawiało.

Z Szwyc dnia 31. października. Zgromadzona w tym dniu wielka rada kantonu powzięła o sprawie klasztorów argowskich uchwałę większością 56 głosów przeciw 14, podług której wpisana pod dniem 31. sierpnia b. r. do protokołu szwajcarskiego sejmku protestacyjna pochwalona została, a kanton Szwyc jest stanowczo tego przekonania, że zniesienie klasztorów argowskich jest aktem przemocy i czynnością, która się artykułowi XII. szwajcar-

skiego Związku sprzeciwia, i że takowa tylko przywróceniem klasztorów do swoich dawnych praw, stosownie do statutów szwajcarskiego Związku, zagodziona i wynagrodzona być może.

Grecyja.

Z Aten dnia 21. października. Rada ministeryjalna wydała następującą proklamacyję: »Do Helenów! Rada ministrów pospiesza z oznajmieniem, że Najdostojniejszy nasz Monarcha, dla dania greckiemu Narodowi nowych dowodów swego szczerego i nieodmiennego postanowienia pod względem przyjęcia wielkiej reformy z dnia 3. (15.) września i zwołania narodowego zgromadzenia, by ustanowić radę reprezentacyjną, raczył dnia 2. (14.) października w swoim pałacu zgromadzić radę ministrów, radę państwa, prezydenta Synodu i naczelników załogi ateńskiej, którym J. K. Mość najlaskawiej oświadczył, co następuje: »Gdym przyjął Konstytucyję reprezentacyjną, którą dla pomyślności ukochanej naszej Grecyi uważam za potrzebną i pożyteczną, pragnę jak najusilniej, aby takową w porządku i spokoju zaprowadzono. Wzywam Was więc, Mości Panowie, abyscie o tém gorącym życzeniu Swego Monarchy swoim podrzędnym i wszystkim do was należącym osobom oznajmili, aby nikomu z nich Moja królewska wola niebyła niewiadoma, i żeby nikt ani czynem ani słowem nowego porządku rzeczy nie zapoznawał.« Gdy się Helenowie dowiedzą o dobrowolnym oświadczeniu tej ojcowskiej woli, będą dziękować Opatrzności, że dostojnego ich Monarchę natchnęła temi uczuciami, które pomyślność państwa zabezpieczają. Z zaufaniem łącząc oni dobro ojczyzny z dobrem konstytucyjnego tronu, od którego pomyślność Grecyi, naszej ukochanej ojczyzny i jej spokojność w obec innych narodów zawisła. Dla przyspieszenia tej chwili, w której życzenie narodu zgodnie z jego potrzebami spełnionem będzie, trzeba na nowo błagać o pomoc Najwyższego, aby nas ożywił uczuciami braterskiej jedności, które to dla zbawienia ojczyzny przedsięwzięte wielkie dzieło do pomyślnego skutku doprowadzą. Ateny dnia 3. (15.) października 1843. Prezydent A. Metaxas, A. Londos, B. Hanaris, R. Palamides, Dr. Mansolas, L. Melas, M. Schinas.«

Z Mnichowa dnia 3. listopada. Po dzień 20. października były już wiadome w Atenach wszystkie rezultaty wyborów. Takowe osiągnięto bez wszelkich parlamentowych dyskusyj, a po większej części w miastach wyboro-

wych nawet bez walki na kula'ti. Ztąd można wnosić, w miarę jak to w Grecyi w ogólności stać się może, że panujące teraz stronnictwo, nie będzie miało z wielką opozycją do czynienia. Ztąd także da się wytłumaczyć, dla czego teraz powściągnięto się w prześladowaniu, które bohaterowie wrześniowi aż do ostatnich dni przed ogłoszeniem wyborów przeciw swoim przeciwnikom wykonywali. Zdaje się, że ostatnim dls nich postrachem była wrzawa pospółstwa przeciw byłemu ministrowi finansów.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencji prywatnej.)

Z *Sadagóry dnia 12. listopada*. Nasz zwyczajny o te czasy jarmark na woły, zaczął się dnia 9. b. m., a dziś ukończył. Z *Multan i Besarabii* było do 7000 wołów, i kilka partyj krów. Wszystkie woły były chude, i tylko do postawienia na stajnię przydatne; parę najdroższych płacono po 86 złr. m. k. Niemal wszyscy sprzedający ponieśli straty, niektórzy nawet po 10 złr. m. k. na sztuce; jest to bardzo słuszną karą na nierozmyślność w handlu, gdyż jakeśmy już nieraz wspominali, wielu nierozumiejących się wcale na handlu wołmi, z pożyczonemi na wysoki procent pieniędzmi do *Besarabii* spieszą, i w tym kraju bez żadnej rachuby woły zakupują. Teraźniejsze niskie ceny wołów w *Wiedniu* i *Ołomuńcu* przyczyniły się także do tego, iż kupujący na naszym jarmarku nierozważnie, w targ się nie wdawali. — W tym roku mamy tu jeszcze jeden jarmark na woły, to jest dnia 3. grudnia; nie spodziewają się na nim więcej jak 2000 do 3000 wołów.

W handlu zbożem i wódką nie widać jeszcze ruchu. Wydatek ziemniaków w gorzelniach tutejszej okolicy jest dotąd bardzo dobry, gdyż 11 do 12 ok szuńówki mamy z jednego korca ziemniaków. — Siano bardziej jeszcze podrożało; na jarmarku nie dostał fury od 6 do 7 zr. w. w. — Siew ozimin po części już odbyty; ale w wielu miejscach nie zorano jeszcze roli na zimę; mrozy przybierają już od dni kilku i utrudniają oranie.

Z *Wiednia, dnia 9. listopada*. Cena wołów jest teraz tutaj bardzo niską, tak iż na tego tygodniowym targu płacono za woły najlepszej jakości cetnar po 37½ do 38 zr. w. w.;

być może iż teraźniejszy targ wołowy w *Pesce* wywrze jaki wpływ na cenę w handlu wiedeńskim, ponieważ *Węgry* są równie jak *Galicja* najważniejszym źródłem, zaopatrującem w bydło tutejszą stolicę. Kompanija tutejszych rzeźników składająca się z kilkunastu członków rozwiązała się, jednakże możniejsi, jak: *Ernst, Fischer, Tomas* i kilku innych, jeżeli się znaczniejsze kupno zdarzy, łączą się i zakupują wielką ilość wołów. — Dla uniknięcia nieprzyjemności, nie chcą tutejsi rzeźnicy robić ugód przed widzeniem wołów, lecz sprzedaż odbywa się zawsze dopiero na targu podług umowy na nogach lub na wagę. Najważniejszym dniem handlowym jest zawsze poniedziałek, drugim zaś środa; w inne dnie nie przypędzają nic, albowież bardzo mało, i to po większej części parniki z wyższej *Austrii* lub *Styryi*.

W tym tygodniu odbył się targ w następujący sposób: W poniedziałek przypędzono 2109 wołów, z których do 1000 galicyjskich, a reszta z *Węgier*. Między innemi należało 540 wołów do handlarzy, którzy zakupiwszy je w *Ołomuńcu* od właścicieli galicyjskich, placili sami cetnar po 37 zr. w. w. (w przecięciu) z odtrąceniem 2 pCtu, a sprzedali tutejszym rzeźnikom cetnar po 37 zr. w. w. bez procentu. *Diker* z *Żurawna* miał 238 wołów; z tej liczby sprzedał 150 sztuk kompanii rzeźników możniejszych, cetnar po 37½ zr. w. w.; resztę zaś po 37 zr. w. w. bez procentu. Pierwsza część tych wołów ważyła (para) na *regie* 1059 \mathfrak{H} i 59 \mathfrak{H} loju, druga zaś część 958 \mathfrak{H} i 55 \mathfrak{H} loju. *Koffler* z *Czernowiec* sprzedał 105 wołów, cetnar po 36½ zr. w. w. bez procentu; były to woły rossyjskie pośledniej jakości; próba okazała na *regie* 1020 \mathfrak{H} na parę. *Hatschek* spekulant miał 100 sztuk. *Węgierskie* woły najlepszej jakości sprzedawano (cetnar) po 38 zr. w. w., najgorsze zaś po 36 zr. w. w. — W środę przypędzono 600 wołów, najwięcej z *Węgier*; ceny były w tym dniu takie same jak w poniedziałek. W inne dnie nie było nic na targu. Ogółem było w tym tygodniu przeszło 2700 wołów na targu; z tej liczby zakupiono 600 na potrzeby okolic *Wiednia*, reszta zaś została dla stolicy.

TEATR POLSKI.

Jutro: *Wybuch śmiechu*, dramat w 3 aktach.

Piąty obrachunek

c. k. uprzyw.

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA

(adryjatyckiego towarzystwa zabezpieczającego)
w Tryjeście.

Na głównem posiedzeniu akcyjonaryjuszów tegoż Towarzystwa dnia 28. września t. r. przedłożono następujący obrachunek co do wypadków przedsiębiorstw w piątym roku rachunkowym, to jest od 1. lipca 1842 do 30. czerwca 1843.

Z zamknięcia czwartego obrachunku prócz oddzielnego funduszu rezerwowego zatrzymano summę	386155	zr.
Całkowity wpływ za premije w piątym roku rachunkowym za ogólną zabezpieczoną summę 200284185	zr. 10 kr. 936882	zr. 30 kr.
Dochód z obrotu funduszu wyniósł	20519	zr. 44 kr.

Przychód całkowity . 1343557 zr. 14 kr.

Od tego odtrąciwszy:

Wynagrodzenie szkód, zabezpieczenia z innymi wspólnie i wszelkie inne koszta	745463	zr. 49 kr.
Pozostało	598093	zr. 25 kr.

Z tej summy odłożono na przypadek potrzeby wynagrodzenia bieżących jeszcze zabezpieczeń	538450	zr.
a na fundusz rezerwowy	13711	zr. 8 kr.

razem . 552161 zr. 8 kr.

Pozostaje tedy czystego dochodu . 45932 zr. 17 kr.

który podzielony pomiędzy akcje, mające udział w terażniejszym obrachunku, daje dywidendę na każdą akcję po 25 zr. 25 kr. którąto dywidendę tak w centralnej kasie w Tryjeście, jako też i w głównej ajencji we Lwowie odebrać można.

Stan oddzielny funduszu rezerwowego.

Z zamknięcia rachunków przeszłego roku fundusz rezerwowy czynił . 42727 zr. 7 kr.

Do tego dodać należy:

Procent od tegoż funduszu	2136	zr. 21 kr.
Agio na niektórych zwróconych akcyjach	556	zr. 50 kr.
Odłożono z tegorocznego przychodu	13711	zr. 8 kr.

A zatem dnia 30. czerwca 1843 wynosił fundusz rezerwowy 59131 zr. 26 kr.

W Tryjeście dnia 28. września 1843.

Podpisana

Podpisana główna agencja podając powyższy rachunek jak zwykle do publicznej wiadomości, pozwala sobie przytém zrobić tę uwagę, że jeżeli wielka summa przyjętych zabezpieczeń daje wyobrażenie o ciągłych postępach Riunione Adriatica di Sicurta, udowodnia przez to kredyt tego towarzystwa, którego we wszystkich przedsiębiorstwach, jakie tylko podejmuje, doznaje; a znaczna summa 495292 zr. 54 kr, która 1251 uszkodzonym stronom wynagrodzona została, jest nowym i niezbitym dowodem pożyteczności towarzystw zabezpieczających, których zbyt dobroczynny wpływ jeszcze bardziej okazałyby się skutecznym, gdyby jeszcze i ci z nich korzystać chcieli, którzy przez źle zrozumiałą oszczędność zaniedbują tak wielkie dobrodziejstwo.

Niemniej zasługuje na uwagę tak znaczny fundusz rezerwowy Towarzystwa Riunione, który oprócz kapitału zarodowego dwóch milionów złr. tudzież rocznego dochodu za premije i procenta w summie 1000000 zr. wynosi teraz 597581 zr. 26 kr.

Ta pieniężna rękojmia, która rzetelnemu postępowaniu Riunione Adriatica di Sicurta towarzyszy, pozwala podpisanej głównej agencji pochlębiać sobie, iż, przy największém usiłowaniu załatwiania szkód według zasad słuszności i uprzejmości, które jej Dyrekcyjja ciągle zachowuje, coraz większém zaufaniem szanownych P. T. zabezpieczających zaszczyconą będzie.

C. k. uprzywił. Riunione Adriatica di Sicurta przyjmuje do zabezpieczenia od szkód z pożaru i piorunu: wszelkiego rodzaju budynki, meble, maszyny, składy towarów, zboże, bydło i kapitały na budynkach hipotekowane; wynagradza także szkody, którychby przez użycie środków gaszenia zabezpieczone przedmioty doznały, albo gdyby w takim samym celu rozebrano częściowo lub całkiem budynek zabezpieczony, jeżeli ztąd wynikła szkoda należycie wykazaną zostanie. Niemniej zabezpiecza Towarzystwo Riunione towary będące w drodze lądem lub wodą przeciw wszelkim uszkodzeniom elementarnym.

Podpisana główna agencja jest upoważnioną na te wszystkie gałęzie zabezpieczeń wydawać stosowne police, u której równie jak i u jej we wszystkich znaczniejszych miejscach ustanowionych agentów dostać można bezpłatnie prospektów i formularzy do podawania o zabezpieczenie, gdzie także wszelkie żądane wyjaśnienia jak najchętniej udzielane będą.

We Lwowie w październiku 1843.

Główna agencja dla Galicyi
Józef Alojzy Justian.
